

"የቄሮዎች ሰላማዊ አመፅ"!!

በሃገራችን ፖለቲካዊ ስልጣንን ህጋዊና ሰላማዊ ባልሆነ መንገድ ለመያዝ የሚያደረገውን ጥረት ህጋዊ ሽፋን ለመስጠት "ሰላማዊ አመፅ" የሚባል አባባል መስማት የተለመደ እየሆነ መጥቷል። ይህንን የትግል መንገድ የቀመሩት ፈረንጆች በእንግሊዘኛ ቋንቋ የሚጠቀሙባቸውን ሃረጎች በጥንቃቄ የተመረጡ ሆነው ሳለ ወደ አማርኛ ቋንቋ የተረጎሙት የኛዎቹ የቀለም አብዮተኞች "ሰላማዊ አመፅ" ከሚባለው ጋር የአላማና የይዘት ልዩነት ባይኖራቸውም የአገላለፅ ተመሳሳይነት እንደሌላቸው ከ20 አመት በኋላም ቢሆን መረዳት አለመቻላቸው ሁሌም ይገርመኛል።

የቀለም አብዮት መሃንዲስ ወይም "the Machiavelli of Non-Violence" እንደሆነ የሚነገርለት Gene Sharp የተባለው ተመራማሪ በዚህ ዙርያ ካሳተማቸው ከደርዘን በላይ በሚገመቱ መፅሃፍቶቹና በነደፋቸው እጅግ በርካታ የቀለም አብዮት የትግል ስልቶች ውስጥ በየትኛውም ቦታ የኛዎቹ ነውጠኞች "ሰላማዊ አመፅ" ከሚሉት የትግል ስልት ጋር ተመሳሳይነት ያለው ቃል ተጠቅሞ አያውቅም። Gene Sharp በየትኛውም ፅሁፉ የኛዎቹ "ሰላማዊ አመፅ" ከሚሉት ጋር ተቀራራቢ የሆነ ትርጉም ያለው "peaceful violence" የሚባል አገላለፅ አይጠቀምም። Gene Sharp እርግጠኛ ነኝ Non-Violence የሚለው የትግል ስልቱን የኛዎቹ ነውጠኞች "ሰላማዊ አመፅ" ወይም "Peaceful Violence" በሚል እንደተረጎሙት ቢሰማ በንዴት ፀጉሩ መቆሙ የማይቀር ነው። ምክንያቱም የዘመናችን እውቁ የNon-Violence የትግል ስልት መሃንዲስ Gene Sharp አመፅ ወይም በእንግሊዘኛ ቋንቋ ቀጥታ ትርጉሙ violence ከፊትም ሆነ ከኋላ ምንም ያህል ሰላማዊ (ወይም peaceful) በሚል ቃል ቢታጅብ የትግል አባባቡ በምንም መልኩ ሰላማዊ የሚል ትርጓሜ ሊኖረው እንደማይችል በሚገባ ያውቃልና ነው። የእንግሊዘኛ የመዝገብ ቃላት Violence ሲተረጎም the use of physical force to harm someone, to damage property etc; ማለት እንደሆነ ያስቀምጠዋል። በአማርኛ ትርጉሙም ቢሆን አመፅ ሀይል፣ ሁከት፣ ብጥብጥ፣ ግጭት፣ ውድመትን የሚያመለክት ነው። አመፅ ደግሞ በየትኛውም ሃገር (የሚስተር Gene Sharp) ሃገርን ጨምሮ ህገወጥና በወንጀል የሚያስጠይቅ ከፍተኛ ጥፋት እንደሆነ ይታወቃል።

የዚህ ፅሁፍ አላማ የኛዎቹ የቀለም አብዮት አቀንቃኞች Non-Violence የሚባለው የትግል ስልት በቅጡ ሳይረዱት በተገኘው አጋጣሚ ሁሉ "ሰላማዊ አመፅ" በሚል ተርጉሙ የሚዘባርቁትን አባባል ለማረም ሳይሆን ከዚህ ጋር ተያይዞ አቶ ባይሳ ዋቅ-ወያ የተባሉ ፀሃፊ "የቄሮ ማንነት ላልገባቸው" በሚል ርእስ በአይጋ ፎሮም ያወጡት ፅሁፍ ትኩረቴን ስለሰበው ብቻ ነው።

አቶ ባይሳ ዋቅ-ወያ ሰለአሮሞ ማህበረሰብ የአስተዳደር ቅርፅ እና ከሃያ አራት እስከ ሰላሳ ሁለት አመት የእድሜ ክልል ውስጥ ያሉ ወጣቶች (በአሮሞኛ ቄሮ የሚባሉት) እና ማህበራዊ ሃላፊነታቸውን በተመለከተ የሰጡት ማብራሪያ በትምህርት ሰጪነቱ ጠቃሚ ሆኖ ስላገኘሁት በቅድሚያ ላመሰግናቸው እወዳለሁ። ከአቶ ባይሳ ጋር ያለኝ ትልቁ ችግር ከላይ ለማብራራት ከሞከሩት የቄሮዎች የእድሜ ማለቀፍ እና ማህበረሰባዊ ሃላፊነት ጋር ምንም አይነት ግንኙነት የሌላቸው በቄሮዎች ስም የተደራጁ ሁከተኞች በቅርቡ በሃገራችን የፈጸሙትን ጥፋትና ውድመት ለመከላከል ያደረጉትን ጥረት የሚመለከት ነው።

ቄሮዎች ይላሉ አቶ ባይሳ ያልተደራጁና በምንም የማይመሩ ወጣት ትውልድ ያቀፈ መሆኑን በመግለፅ "ራሳቸውንና ህዝባቸውን ለሰላማዊ አመፅ በማነሳሳታቸው እንደ ጥፋተኛ ተቆጥረው ምርመራ ሊካሄድባቸው አይገባም" ይሉናል። በመቀጠልም ፀሃፊው አቶ ባይሳ "ቄሮዎች አንድም ጊዜና በየትኛውም ቦታ ላይ አንዳችም እንኳን የጦር መሳርያ ቀርቶ ለወትሮው ከእጁ የማይለየውን ዱላ አንኳ ሳይይዝና የሰላም ምልክት የሆነውን እጃቸውን አጣምረው ነበር ለስልፍ የሚወጡት" ይላሉ።

ሲጀመር አቶ ባይሳ "ሰላማዊ አመፅ" ብለው በሰየሙት በዚህ ሁከት እና ብጥብጥ የተሳተፉት እሳቸው ከላይ ካስቀመጡት የቁርጾች የእድሜ ክልል ውጪ የሆኑ በአብዛኛው ገና ነፍስ ያላወቁ የ14 እና የ15 አመት ህፃናት በመሆናቸው የአሮሞ ማህበረሰብ ለብዙ ምዕተ አመታት ይተዳደርበት ከነበረውና በእድሜ ክልል ከተከፋፈለው የገዳ ስርዓት ማህበረሰባዊ ግዴታ ያፈነገጡ ናቸው። ምናልባት አቶ ባይሳ ሰላማዊ በሆነ ሃገረ ሲዊዘርላንድ ጀኔቫ ከተማ እንደመኖራቸው ቁርጾች ያቀጣጠሉት ሁከትና ብጥብጥ ወላፊነት ስለማይደርስባቸው ላይሰማቸው እንደሚችል እሙን ነው። ነገር ግን ቢያንስ በአራቱም አቅጣጫ የሃገሪቱ ዋና ዋና አውራ መንገዶች ተዘግተው የዜጎች በሰላም ከቦታ ቦታ የመንቀሳቀስና ስርተው የመኖር ህልውናቸው ሲታወክ፣ ተሽካርካሪዎች ከጫኑት ንብረት ጋር በእሳት ሲጋዩ፣ ፋብሪካዎችና የእርሻ ማሳዎች ሲቃጠሉ፣ የአማራና የትግራይ ተወላጆች በኢሉ-አባቦራ፣ የሶማሊያ ተወላጅ የሆኑ ሴቶች፣ ህፃናትና ሽማግሌዎች በሐረርጌ በጅምላ ሲጨፈጨፉ፣ የወላይታ ብሔር ተወላጆች በቢሾፍቱና አዳማ ከተሞች በብሔራቸውና በዘራቸው ምክንያት እየታደኑ ሲገደሉ ኢትዮጵያዊ ቀርቶ አለም በሙሉ በድንጋጤ የተመለከተው እጅግ የሚዘገንና የሚያሳፍር ክስተት ሰለሆነ የነዚህ ህፃናት ልጆች ሁከትና ብጥብጥ በባዶ እጅ የተካሄደ ሰላማዊ ሰልፍ ነበር ብሎ በድፍረት መናገር ከነውርም ነው።

አቶ ባይሳ ሁከተኞቹ ያደረሱት ጉዳት ሽምጥጥ አድርገው ለመካድ ህሊና የሚባለው የራስ ዳኛ ስለሞገታቸው ይመስለኛል በፅሁፋቸው ትንሽ ወረድ ብለው "ቁርጾች አልፎ አልፎ የወሰዱትን እርምጃ ... የግል ሙብት ለማስከበር ሲባል የሙብት ገፋፊውን ጥቅም በመንካት ትኩረትን ለመሳብ መሞከር እንደወንጀል ሊቆጠር አይገባም ባይ ነኝ " በማለት በሰላማዊ ዜጎች ላይ የተፈፀመውን ግድያና ጭፍጨፋ ህጋዊ ራስን የመከላከል ሙብት እንደሆነ አድረገውም ለማቅረብ ሞክረዋል። በሰላማዊ ሁኔታ ቀርቶ በጦርነት ጊዜም ቢሆን ከምንም በሌለበት ሰላማዊ ህዝብ ላይ የሚፈፀም ጅምላ ግድያና ጭፍጨፋ ጊዜው ምንም ያህል ቢረዝም በአለምአቀፍ ህግ ጭምር በጦር ወንጀለኝነት እንደሚያስጠይቅ የተባበሩት መንግስታት ሰብአዊ ሙብት ኮሚሽን ዋና ፅ/ቤት በሆነችው በጄኔቫ ከተማ እየኖሩ ይህንን አለማወቅዎ በጣም ይገርማል።

የአሮሞ ህዝብ ረጅም ዘመናትን ባስቆጠረ አኩሪ ባህሉ ከሁሉም ኢትዮጵያውያን ወንድሞቹ ጋር ያለ ምንም አይነት ልዩነት ተጋብቶና ተዋልዶ በሰላም ሲኖር የነበረ ህዝብ ነው። የሶማሊ፣ የወላይታ፣ የትግሬም ሆነ የአማራ ህዝብ ጠላቱ እንዳልሆነ አሳምሮ ያውቃል። በአሁኑ ጊዜ ከድህነትና ኋላቀርነት ውጪ ሌላ ጠላት እንደሌለው በሚገባ የሚረዳ ህዝብ ነው። በስሙ የምትነግዱ የአሮሞ ኢሊቶች የሰልጣን ጥማችሁን ለማርካት ስትሉ በህዝቦች መካከል ያልነበሩና የሌሉ ልዩነቶችን እየቆሰቆሰችሁ ህዝቡን በማጋጨት የንፁሃን ዜጎች ደም በከንቱ እንዲፈስ ለማድረግ የምታራምዱት የጥፋት ስብከት ወንጀልም ሃጢአት ነው። አባራው ሲቆም መላው የኢትዮጵያ ህዝብ የአሮሞ ህዝብን ጨምሮ በስሙ በተፈፀመውና እየተፈፀመ ባለው ወንጀል ላይ ትክክለኛ ፍርድን የሚሰጥበት ጊዜ እሩቅ እንደማይሆን እርግጠኛ ነኝ።

ዓሊ አህመድ ዓሊ
ከፍንፍኔ
የካቲት 16 ቀን 2010